

Az igényvezérelt autóbusz-közlekedés járműállomány igénye

Dr. Tóth János

Tanszékvezető, egyetemi docens

Közlekedéstechnológiai és Közlekedésgazdasági Tanszék

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Dr. Lakatos András Rudolf

Tudományos munkatárs

Közlekedéstechnológiai és Közlekedésgazdasági Tanszék

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

54. Autóbusz Szakértői Tanácskozás

Zsámbék, 2024. október. 9.

A kérdéskör aktualitása, megoldási lehetőségek

▶ AKTUALITÁS

Finanszírozási nehézségek a helyi, helyközi közlekedésben

- Covid, energiválság, munkaerőhiány

Szolgáltatási színvonal ↔ finanszírozás

Eredmény: Negatív spirál

▶ DRT jellemzői

- „hívd a buszt” rendszer
- Igényekhez jobban igazodik
- Főleg alacsonyforgalmú időszakokban és peremkerületekben
- Igények bejelentése telefonon vagy mobilapplikáció segítségével
- Járat tervezés, utazási igények csoportosítása
- Speciális felhasználói csoportok
- **Járműspecifikáció kérdése – midi/mini/szóló?**

Fotó: LAKATOS ANDRÁS

▶ Hazai kutatások

- MASCARA
- SMACKER
- DREAM_PACE
- SHAREPLACE

A kérdéskör aktualitása, megoldási lehetőségek

- Tömegközlekedéssel való kapcsolat*
- Kiegészítő (tér-idő)
  - Helyettesítő
  - Egyéb

- Útvonal rugalmassága*
- Rögzített
  - Félig rugalmas
  - Rugalmas

- Időpont rugalmassága*
- Rögzített
  - Részben változó
  - Rugalmas

- Igénybejelentés*
- Egylépcsős
  - Kétlépcsős

- Pénzügyi teljesítmény*
- Önffinanszírozó
  - PT-vel megegyező
  - PT-t meghaladó

- Igények térbeli struktúrája*
- Egy célpont
  - Néhány célpont
  - Szétszórt

- Igénybevehetőség*
- Nyílt
  - Részben nyílt
  - Zárt

- Piaci hajtóerő*
- Üzleti motiváció
  - Közszolgáltatási politika

Magyarországi megoldások

- **Budapest – BKK Zrt.**
  - Egyes járatok **csak igény esetén** indulnak a **teljes vonalon periféria-időszakokban** – pl. 65-ös viszonylat, fogaskerekű (meglévő szolgáltatás)
  - Egyes járatok **csak igény esetén** indulnak a **vonalon valamely szakaszán periféria-időszakokban** – pl. 87, 157, 221 viszonylatok
  - Eddig hagyományos közlekedéssel **le nem fedett, jellemzően alacsony laksűrűségű területeket feltáró** (fix útvonalon és menetrenddel, de előzetes igénybejelentés alapján) üzemelő vonalak – pl. 60B, 197, 219, 269, 297, 298 (új szolgáltatás)
  - **Erre a feladatra allokkált midibuszok**
- **Igénybejelentés:**
  - Telefonon
  - Internetes felületen
- Folyamatos
  - Szolgáltatás és
  - Szoftver-fejlesztés

Bejelentkezés

Üdvözljük a BKK igényvezérelt járatainak oldalán. Kérjük, járatigénylés rögzítéséhez jelentkezzen be a felületre. Ha új látogató, kérjük, regisztráljon.

E-mail-cím

Jelszó

Belépés

Még nincs fiókja? [Regisztráljon!](#)

[Elfelejtetem a jelszavam.](#)

Forrás: wikipedia.hu

Gyerebusz

Magyarországi megoldások

• Nyíregyháza - GYEREBUSZ

- Éjszakai járatok – fix menetrend, fix útvonal, de csak igény alapján 2023. december 10 óta
- **Szóló és midibuszokkal** – utóbbi átcsoportosítással
- Fejlett informatikai rendszer - <https://gyerebusz.nyiregyhaza.hu/>
- Könnyű regisztráció – Google belépés
- 2007 után újra a „H” jelzésűeknél is DRT?

Fotók: EKÉS ANDRÁS

Magyarországi megoldások

- **Miskolc**
  - **Szóló/midi autóbusz** (CNG üzemű) - ZOO-járat
  - Eddig le nem fedett terület kiszolgálása
- **Debrecen**
  - **Szóló autóbusz** - hagyományost helyettesítő, menetrendben jelölt járatai – 46/46Y
- **Szombathely**
  - **Szóló autóbuszok** - 3 különböző viszonylat fix menetrend, fix útvonal
  - ISEUM IC-hez csatlakozó
  - 2022-ben megszűnt
- **Szolnok**
  - **? autóbusz** - RepTár múzeumhoz 14-es viszonylat fix menetrend, fix útvonal, de csak igény alapján
  - 2023. november 1-jén megszűnt (igények hiányában)
- **Zalaegerszeg (ZERGE)**
  - **Midi autóbusz** - eddig le nem fedett, periféria-övezetek kiszolgálás új hálózati elemekkel
  - Pilot időszak: 3 hónap
- **Helyközi**
  - Járat teljes vonalon igényvezérelt (fix menetrend, fix útvonal) – Valkonya, Pacsatüttös
  - Járat utolsó szakasza – jellemzően esti időszakban (külső telephely és végállomás között)

Nemzetközi példák

- **Parma, Olaszország – Happy Bus**
  - Iskolabuszos szolgáltatás
  - Gyűjtőpontok alkalmazása
  - Útvonaltervezés tanévről tanévre
  - Önkormányzati fenntartás
  - Szolgáltatás díja a gyerekek száma, illetve a háztartás jövedelme alapján dotálásra kerül
  - **Minibuszok**

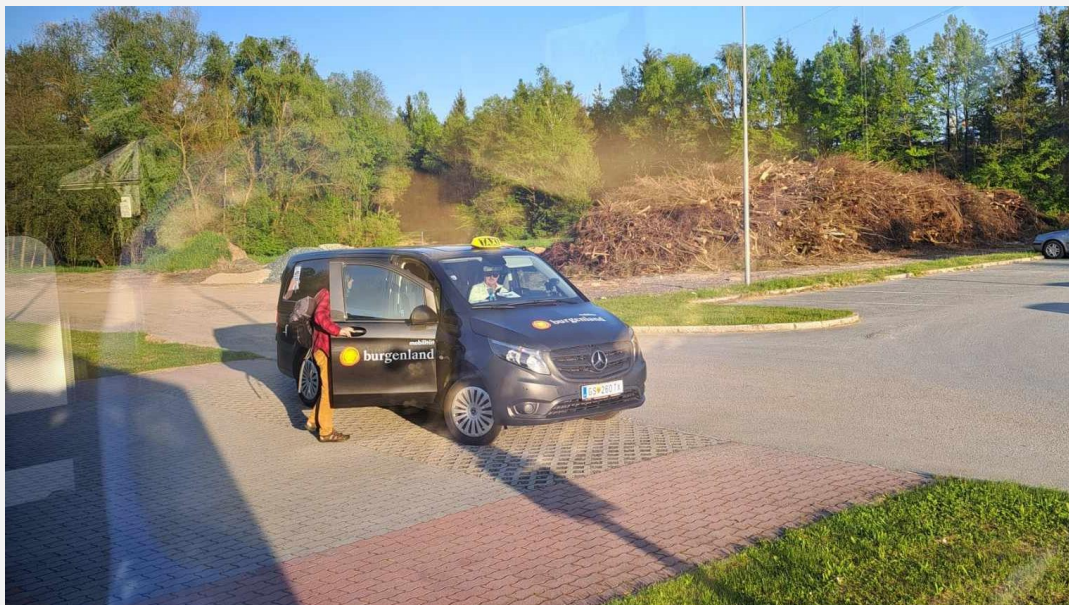

Fotók: EKÉS ANDRÁS

Nemzetközi példák

- **BAST - Burgenländisches Anruf-Sammeltaxi**
  - Szólóbuszok, Midibuszok, Minibuszok (taxik)
  - Hagyományos közlekedéssel ki nem szolgált időszakokban
  - Bejelentkezés minimum 60 perccel a kért indulás előtt
  - Rá- és elhordás autópályás buszokra/buszokról

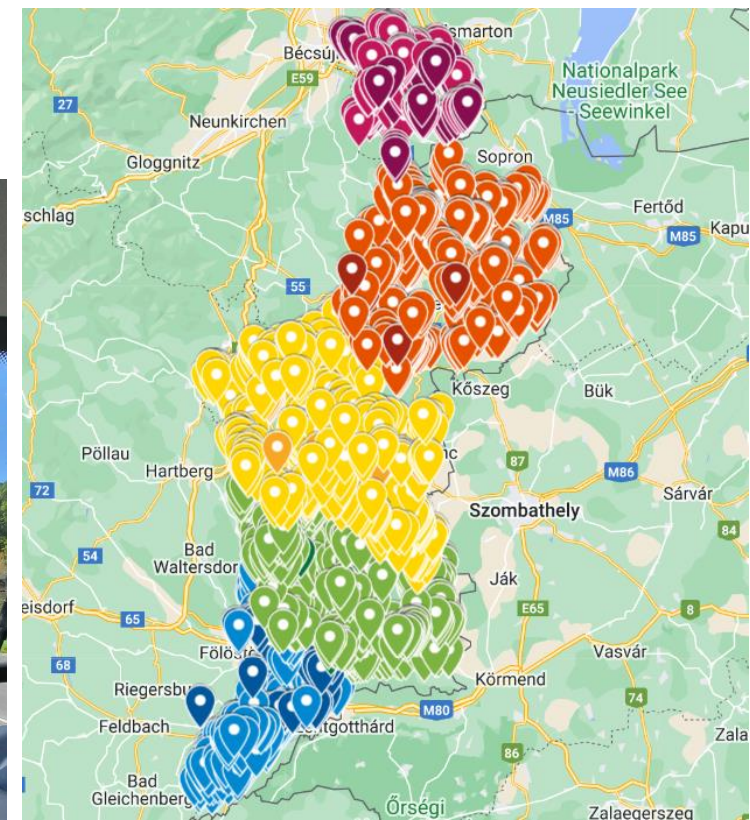

Fotók: TÓTH GÁBOR

Nemzetközi példák

- **BAST - Burgenländisches Anruf-Sammeltaxi**
  - Szólóbuszok, Midibuszok, Minibuszok (taxik)
  - Hagyományos közlekedéssel ki nem szolgált időszakokban
  - Bejelentkezés minimum 60 perccel a kért indulás előtt
  - Rá- és elhordás autópályás buszokra/buszokról

Fotók: TÓTH GÁBOR

Nemzetközi példák

- **Szöul, Dél-Korea**
  - **Minibuszok, Autonóm minibusz**
  - Belvárosi szolgáltatás
  - Finanszírozás, igénykielégítés hatásfoka?

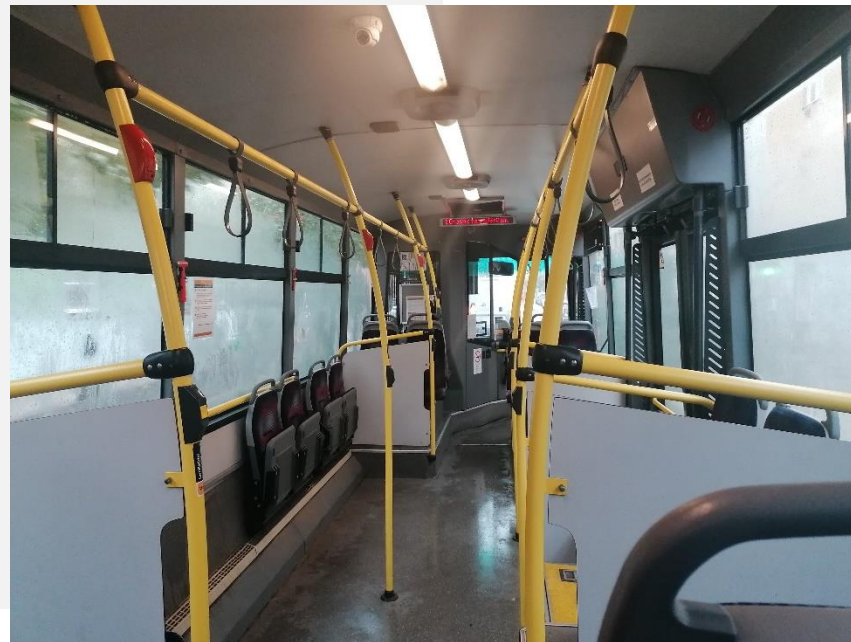

Fotók: TÓTH JÁNOS

Fejlesztési lehetőségek

- **Helyi közlekedés**

- Kis- és középvárosok (pl. Gödöllő) helyi közlekedés
  - Ritka követés
  - Nehezen értelmezhető hálózat
  - Alacsony kihasználtság
- Alacsony forgalmú időszakokban (hétvégén, hajnalban és este)
- Új szolgáltatásként eddig le nem fedett területeken (pl. új lakóparkok)

Fotók: LAKATOS ANDRÁS

Fejlesztési lehetőségek

• Iskolások szállítása

- Főként napközis, délutáni foglalkozásokra (pl. edzések, szakkörök stb.)
- Minden nap más-más igények
  - Alsó-, illetve felsőtagozatosok
  - Foglalkozások időbeliségének és térbeliségének megoszlása
- Igények összerendelése, összeszervezése
  - Több iskolából több végcélal (pl. középvárosokban)
  - Több iskolából egy végcélal (pl. sporttelepre)
  - Egy iskolából több végcélal (pl. sporttelep, művelődési ház)
  - Egy iskolából egy végcélal (pl. úszásoktatás)
- Biztonságos
- Redukálható a személygépkocsi-forgalom
- **Mini/midibuszok (max. 20 fő befogadóképesség)**

index

2024. 10. 07. hétfő
Amália
EUR 401,90 Ft ▲
USD 366,57 Ft ▲
GBP 479,27 Ft ▼
BUX 73 620 ▲
OTP 18 570 Ft ▲
MOL 2 666 Ft ▲
6 °C
19 °C

BELFÖLD KÜLFÖLD GAZDASÁG KULT VÉLEMÉNY TECH-TUD SPORT FOMO 24 ÓRA BLOG VIDEÓ PODCAST X ☰

BELFÖLD KLEBESLBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT ISKOLABUSZ HUMDA PÁLYAZAT ELEKTROMOS ISKOLABUSZ ZÖLD BUSZ PROGRAM

Negyvenhat elektromos iskolabusz áll forgalomba hamarosan

Forrás: g7.hu

Dr. Tóth János Ph.D.
Tanszékvezető, egyetemi docens
toth.janos@kjk.bme.hu

Dr. Lakatos András Rudolf Ph.D.
Tudományos munkatárs
lakatos.andras@kjk.bme.hu

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!